

Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
Філософія, 1(8), 25-29.
УДК 101:140/17."7"
<https://doi.org/10.17721/2523-4064.2023/8-4/8>

Михайло Калганов, асп.
<https://orcid.org/0000-0001-9688-8064>
e-mail: m.kalghanoff@gmail.com

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ВЗАЄМОДІЯ ЛЮДИНИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ В ЦИФРОВУ ДОБУ

Представлено результати дослідження, присвяченого вивченню особливостей взаємодії людини та інформаційної сфери в цифрову епоху. Зокрема, досліджено вплив інформаційних технологій на людське мислення та поведінку, суспільні комунікації та відносини. Особливу увагу приділено цифровим платформам та соціальним мережам, які змінюють реальність людини, перетворюючи буттєвий контекст на віртуальність. Також розглянуто позитивні та негативні боки використання соціальних мереж, а також можливі наслідки їх використання у довгостроковій перспективі. Виявлено роль інформаційних технологій у сучасному світі та їх вплив на людську поведінку і мислення, проаналізовано специфіку взаємодії людини з інформацією в епоху інформаційних технологій, ідентифіковано соціальні та психологічні наслідки використання інформаційних технологій та соціальних мереж для людини, розроблено рекомендації щодо правильного використання інформаційних технологій та соціальних мереж з метою забезпечення збалансованого та здорового життя людини. Обґрунтовано думку про те, що сучасні ІТ уможливили безпрецедентний доступ до інформації та об'єднали людей новими способами, але водночас створили значні виклики, такі як інформаційне перевантаження та поширення дезінформації. Доведено, що розвиток штучного інтелекту та автоматизація процесів – одна з останніх тенденцій в еволюції людської взаємодії та інформаційної сфери, яка згодом може призвести до кардинальних змін у виробничих процесах та ситуації на ринку праці. Порушено питання відповідального та етичного поводження з інформаційними технологіями через значущість їхнього впливу на культурні процеси у світовому масштабі. Аргументацію підсилено ідеями та думками провідних мислителів сучасності з цієї тематики.

Ключові слова: інформація, людина, технології, комп'ютери, інтернет, взаємодія, штучний інтелект, автоматизація.

Вступ. Дослідження проблеми взаємодії людини та інформаційної сфери в цифрову добу є комплексним аналізом, що враховує вплив сучасних технологій та засобів, зокрема соціальних мереж, на наше життя, мислення та поведінку. Аналіз наукових джерел, що стосуються взаємодії людини з інформацією в епоху інформаційних технологій, дозволяє сформувати належний теоретичний фундамент дослідження. Ґрунтовне вивчення провідних теоретичних підходів має всеосяжний характер, що дає можливість зрозуміти вплив інформаційних технологій та соціальних мереж на наше життя з багатьох різних аспектів. Метою цього дослідження є з'ясування особливостей взаємодії людини та інформаційної сфери в цифрову епоху, зокрема з урахуванням впливу на цю взаємодію новітніх технологій, на основі огляду провідних наукових публікацій. Для досягнення цієї мети було поставлено такі завдання: дослідити роль інформаційних технологій у сучасному світі та їх вплив на людську поведінку і мислення; описати особливості взаємодії людини з інформацією в епоху інформаційних технологій; розглянути соціальні та психологічні наслідки використання інформаційних технологій та соціальних мереж для людини; розробити рекомендації щодо правильного використання інформаційних технологій та соціальних мереж із метою забезпечення збалансованого та здорового життя людини.

Розглянуто проблеми, пов'язані зі збільшенням кількості інформації, яку людина отримує кожного дня, та вплив цього факту на людське мислення та поведінку. Звертається увага на вплив соціальних мереж на взаємодію людей та їхні соціальні зв'язки. Розглядаються позитивні та негативні боки використання соціальних мереж, а також можливі наслідки їх використання у довгостроковій перспективі.

Джерела. Огляд публікацій із тематики взаємодії людини та інформаційної сфери дає можливість оцінити найбільші наукові досягнення у цій сфері. Однією з найфундаментальніших робіт є "Економіка уваги та мережа" М. Голдберга, у якій автор розглядає зміни відносин між людиною і інформаційним середовищем в епоху

інтернету. У цій статті дослідник описує інформаційний ландшафт, у якому багато компаній борються за нашу увагу і пропонують нам безліч послуг і продуктів, які ми можемо використовувати в нашому повсякденному житті (Goldberg, 1996).

Ще одне дослідження, яке заслуговує особливої уваги, – "Бульбашка фільтрів: що приховує від вас інтернет" Е. Парізера, у якому автор аналізує проблему фільтрування інформації в інтернеті. Науковець стверджує, що великі інтернет-компанії використовують алгоритми, які відбирають та показують нам лише ту інформацію, яка відповідає нашим попереднім інтересам та поглядам. Це може призвести до того, що ми перестанемо бути відкритими до інших думок та точок зору (Pariser, 2011).

Також можна відзначити роботу "Мілководдя: що інтернет робить з нашим мозком" Н. Карра, у якій автор досліджує, як інтернет впливає на наш спосіб мислення та здатність до глибокого аналізу та концентрації. Дослідник стверджує, що велика кількість інформації, яка доступна в інтернеті, може змінити нашу поведінку та здатність до глибокої рефлексії (Carr, 2010).

Окрім цього, теоретична база дослідження включає таких авторів, як М. Маклюен (McLuhan, 1994), К. Маркс (Marx, 1972), Б. Манін (Manin, 1997), М. Кастельс (Castells, 1996), Д. Сірл (Searle, 1983).

Методологія. У дослідженні використовуються різноманітні методи, які включають емпіричний, аналітичний та філософський підходи, завдяки чому досягається комплексне розуміння проблеми. Аналіз наукових джерел дає змогу отримати інформацію про концептуальні підходи до дослідження взаємодії людини з інформаційним середовищем і виокремити найбільш значущі аспекти.

Результати. Інформаційна сфера – це сукупність інформаційних процесів, технологій, медіа-ресурсів, інформаційної інфраструктури та людей, які створюють, використовують і поширюють інформацію в суспільстві.

Розвиток інформаційної сфери почався ще в давнину, коли люди обмінювалися знаннями та досвідом. Філософ Арістотель зазначав, що людина – тварина, яка

має здатність вчитися і передавати знання наступним поколінням (Aristotle, 2004). Однак розвиток інформаційної сфери дуже пришвидшився з винаходом писемності. Дослідник М. Маклюен зазначав, що писемність була першою технологією, яка сприяла збереженню знань та обміну ними на відстані (McLuhan, 1994).

З винаходом друку в XV столітті інформаційна сфера отримала новий імпульс розвитку. Друковані видання дали змогу розповсюджувати інформацію в більшому масштабі, а у XVIII столітті з'явилися перші газети, які стали основним засобом масової комунікації. К. Маркс зазначав, що преса відіграє важливу роль у формуванні громадської думки та створенні ідеологічної бази для різних соціальних рухів (Marx, 1972).

З розвитком технологій у XX столітті інформаційна сфера стала складнішою і багатограннішою. У 1940-х роках з'явилися перші комп'ютери, які стали основою для створення цифрових технологій. У 1960-х роках розвиток електронних засобів зв'язку зумовив появу телебачення і радіо. М. Маклюен стверджує, що телебачення і радіо є потужним інструментом формування громадської думки та створення масової культури (McLuhan, 1964).

Також М. Маклюен у своїх працях звертав увагу на те, що засоби комунікації та масової інформації справляють чималий вплив на нашу культуру і способи мислення (McLuhan, 1964; McLuhan, 1994). Він вважав, що ці засоби перетворюють наш світ на "глобальне село", у якому ми всі перебуваємо в постійному контакті один з одним.

Головний аргумент ученого полягає в тому, що різні медіатехнології створюють різні форми сприйняття і розуміння, які він називає "медіасередовищами". Наприклад, він стверджує, що друковані ЗМІ, такі як книги і газети, створюють лінійний і послідовний спосіб мислення, тоді як телебачення створює більш занурену і чуттєву форму досвіду. Він також припускає, що кожна нова медіатехнологія не просто замінює попередню, а радше спирається на неї і трансформує її, створюючи нові форми комунікації та розуміння (McLuhan, 1964).

Нині інформаційна сфера продовжує розвиватися з неймовірною швидкістю. З появою інтернету та соціальних мереж інформація стала доступною у будь-якій точці світу і в будь-який час. Це зумовило появу нових форм спілкування і комунікації, а також до створення нових технологій, таких як штучний інтелект і блокчейн. Ці технології впливають на різні аспекти нашого життя, від економіки та політики до нашої культури та особистих стосунків.

Філософ Б. Манін зазначав, що з розвитком інформаційної сфери ми переходимо від індустріального суспільства до інформаційного, у якому інформація стає основним ресурсом і фактором виробництва (Manin, 1997). М. Кастельс підкреслював, що інформаційне суспільство є новим типом соціальної організації, у якому інформаційні технології та комунікації формують нові соціальні та економічні відносини (Castells, 1996).

У книзі Б. Маніна "Принципи представницького врядування" також обговорюється роль інформаційної сфери в політико-публічній площині. Він стверджує, що здатність громадян приймати поінформовані рішення та брати участь у політичному дискурсі є необхідною умовою функціонування представницького уряду. Однак він зазначає, що в сучасному суспільстві існують значні виклики для вільного потоку інформації, особливо в контексті засобів масової інформації та інтернету.

Дослідник припускає, що поява нових форм ЗМІ створила як можливості, так і виклики для інформаційної сфери. З одного боку, інтернет і соціальні медіа полегшили громадянам доступ до інформації та участь у

політичному дискурсі. З іншого боку, ці нові форми медіа також створили нові виклики, включаючи поширення дезінформації та поляризацію політичного дискурсу.

У цьому контексті Б. Манін стверджує, що для представницького уряду важливо захищати вільний потік інформації та сприяти розвитку динамічної та різноманітної публічної сфери. Він припускає, що цього можна досягти за допомогою різних засобів, включаючи просування медіаграмотності, захист незалежних ЗМІ та розвиток нових форм участі громадян у політичному дискурсі.

Загалом "Принципи представницького врядування" пропонують важливий погляд на роль інформаційної сфери в демократичному управлінні. Наголошуючи на важливості вільної та відкритої публічної сфери, Б. Манін підкреслює важливу роль громадян у формуванні політичного дискурсу та участі в процесі прийняття рішень. Ідеї, викладені в книзі, залишаються надзвичайно актуальними і сьогодні, коли суспільства продовжують боротися з викликами та можливостями інформаційної епохи (Manin, 1997).

"Становлення мережевого суспільства" М. Кастельса є фундаментальною працею в галузі соціології, яка досліджує соціальні та економічні трансформації, спричинені розвитком інформаційно-комунікаційних технологій. У книзі детально проаналізовано появу нової форми суспільства – "мережевого суспільства", яке характеризується зростаючою центральною роллю інформаційно-комунікаційних технологій у всіх аспектах суспільного життя.

Одним із ключових аргументів книги є те, що мережеве суспільство докорінно відрізняється від індустріального суспільства, яке йому передувало. М. Кастельс припускає, що розвиток інформаційно-комунікаційних технологій зумовив появу нових форм соціальної організації, у яких мережі людей та організацій відіграють все більшу роль в економічному та соціальному житті.

Пошуковець також стверджує, що мережеве суспільство характеризується новою формою влади – "мережевою владою", яка ґрунтується на здатності індивідів та організацій підключатися до мереж інформації та ресурсів і використовувати їх. Ця нова форма влади є одночасно децентралізованою і дифузною, коли влада розподіляється між мережами, а не концентрується в руках кількох осіб або організацій.

У книзі також досліджується вплив мережевого суспільства на різні аспекти суспільного життя, включаючи політику, економіку, культуру та ідентичність. М. Кастельс припускає, що мережеве суспільство привело до значних змін у кожній з цих сфер, і що ці зміни, ймовірно, продовжаться в майбутньому.

"Становлення мережевого суспільства" є важливим внеском у наше розуміння соціальних та економічних трансформацій, спричинених розвитком інформаційно-комунікаційних технологій. Висвітлюючи появу нової форми суспільства і влади, М. Кастельс створює цінну основу для розуміння змін, які формують наш світ сьогодні (Castells, 1996).

Однак розвиток інформаційної сфери також спричиняє певні проблеми та виклики. Однією з головних проблем є інформаційне перевантаження, яке призводить до труднощів у пошуку та аналізі інформації. Також існують проблеми із захистом особистих даних та інформаційною безпекою.

Дж. Сірл описував інформаційну сферу як систему, в якій інформація є основним ресурсом, а комунікація – ключовим процесом (Searle, 1983). Він вважав, що наш мозок є основним органом, який обробляє та інтерпретує інформацію, а наші мовні знання та соціальні

навички відіграють роль у визначенні того, як ми сприймаємо світ навколо нас.

Дослідник розглядав, як ми розуміємо зв'язок між розумом і світом, включаючи роль інформації в цьому зв'язку. Аргумент Дж. Сірла, що інтенційність є фундаментальною рисою людської свідомості, має важливі наслідки для нашого розуміння того, як ми взаємодіємо з навколишнім світом і репрезентуємо його. Для того щоб ментальні стани були інтенційними, вони повинні бути спрямовані на об'єкти світу – зокрема й на об'єкти, які представлені через інформацію. Це свідчить про те, що інформація відіграє важливу роль у нашому ментальному житті, оскільки ми використовуємо її для репрезентації та взаємодії зі світом.

Таким чином, філософи звертають увагу на те, що інформаційна сфера відіграє важливу роль у житті людини, впливаючи на нашу культуру, способи мислення, комунікацію, сприйняття часу і простору, а також на економічні та соціальні відносини.

Взаємодія між людиною та інформаційною сферою зазнала значних змін протягом історії, причому розвиток сучасних технологій має на неї значний вплив. У стародавні часи люди покладалися на усні традиції та розповіді для передавання інформації, тоді як винайдення писемності зробило революцію у способах записування та передавання інформації.

З винайденням друкарського верстата в XV столітті стала можливою масова комунікація, що дозволило поширювати інформацію в набагато більших масштабах. У XX столітті з'явилися електронні засоби масової інформації, зокрема радіо і телебачення, які ще більше розширили доступ до інформації для нових аудиторій. Однак, вплив сучасних технологій на взаємодію між людиною та інформацією став найбільш глибоким в останні десятиліття у зв'язку з поширенням інтернету, соціальних мереж та мобільних пристроїв.

Інтернет уможливив безпрецедентний доступ до інформації, дозволивши людям із легкістю отримувати доступ до величезних обсягів даних і знань та обмінюватися ними. Платформи соціальних мереж ще більше полегшили обмін інформацією, дозволивши людям спілкуватися один з одним і ділитися ідеями, новинами та думками в режимі реального часу. Мобільні пристрої зробили цей доступ ще більш поширеним, дозволяючи людям отримувати доступ до інформації з будь-якого місця і в будь-який час.

Хоча ці технологічні досягнення, безсумнівно, принесли багато переваг, вони також мали значні наслідки для того, як люди взаємодіють з інформацією. Одним із найбільш значущих наслідків стало зростання інформаційного перевантаження, коли величезний обсяг доступної інформації перевершує здатність людей ефективно її обробляти. Швидкість і зручність сучасних технологій також сприяли формуванню культури миттєвого задоволення, коли люди очікують негайних відповідей і розв'язків своїх проблем.

Іншим важливим наслідком стало поширення дезінформації та фейкових новин, які стали можливими завдяки легкості, з якою можна ділитися інформацією на платформах соціальних мереж. Це створило значні проблеми для окремих людей і суспільства загалом, оскільки стає дедалі важче відрізнити факт від вигадки і довіряти джерелам інформації, на які ми покладаємося.

Роль інформаційних технологій у сучасному світі та їхній вплив на людську поведінку і мислення. Інформаційні технології (ІТ) стали невід'ємною частиною сучасного суспільства, і їхній вплив відчу-

вається у всіх аспектах людського життя, включаючи соціальну, економічну та політичну сфери. Поширення ІТ трансформувало способи спілкування, роботи та доступу до інформації, створивши як можливості, так і виклики для людської поведінки та мислення.

Одним із найбільш значущих впливів ІТ стала їхня здатність об'єднувати людей, незважаючи на відстані та культури, сприяючи комунікації та співпраці в глобальному масштабі. Це зумовило появу справді глобальної спільноти, у якій люди обмінюються ідеями та знаннями, долаючи кордони, які колись були нездоланими. Однак це зростання зв'язності також призвело до поширення онлайн-спільнот, які іноді можуть виконувати ефект відлуння, що підсилює певні переконання і погляди, призводячи до поляризації і соціальної фрагментації.

ІТ також суттєво вплинули на економіку, дозволивши бізнесу стати більш ефективним та результативним. Автоматизація багатьох завдань привела до підвищення продуктивності, а розвиток електронної комерції відкрив нові ринки і дозволив бізнесу вийти на клієнтів по всьому світу. Однак розвиток ІТ також призвів до витіснення робочих місць і зміни характеру праці, створюючи нові виклики для людей і суспільств.

З погляду людської поведінки та мислення, ІТ мають як позитивний, так і негативний вплив. З одного боку, вони зробили інформацію більш доступною, ніж будь-коли раніше, дозволяючи людям здобувати нові навички, отримувати доступ до знань та бути в курсі поточних подій. З іншого боку, це також створило середовище, у якому люди все більше покладаються на технології у виконанні навіть найпростіших завдань, що призводить до зниження критичного мислення та навичок розв'язання проблем.

Також значний вплив справила ІТ на соціальну взаємодію та відносини. Хоча вони полегшили людям зв'язок один з одним, також – створили середовище, у якому багато взаємодій відбувається у віртуальному просторі, а не віч-на-віч. Це викликає занепокоєння щодо якості соціальних зв'язків і стосунків, а деякі дослідники припускають, що відсутність фізичної присутності може призвести до зниження рівня емпатії та розуміння.

Особливості взаємодії людини з інформацією в епоху інформаційних технологій. Епоха інформаційних технологій принесла значні зміни в те, як людина взаємодіє з інформацією. Серед особливостей цієї взаємодії можна виокремити:

- миттєвий доступ до інформації. З розвитком інтернету та мобільних пристроїв люди можуть отримати доступ до інформації з будь-якого місця і в будь-який час. Це створило культуру миттєвого задоволення, де люди очікують негайних відповідей на свої запитання та проблеми;

- інформаційне перевантаження. Величезний обсяг доступної інформації створив виклик для людей, щоб просіяти крізь шум і знайти релевантну і точну інформацію. Велика кількість інформації може бути приголомшливою, що призводить до відчуття когнітивного перевантаження і зниження навичок критичного мислення;

- поширення дезінформації. Легкість, з якою можна ділитися інформацією на платформах соціальних мереж, створила сприятливий ґрунт для поширення дезінформації та фейкових новин. Це призвело до викликів для окремих осіб і суспільства загалом, оскільки стає дедалі важче відрізнити факт від вигадки і довіряти джерелам інформації, на які ми покладаємося;

- фрагментація інформації. Надлишок інформації призвів до фрагментації знань, коли люди споживають

інформацію меншими і більш спеціалізованими шматками замість того, щоб отримати всебічне розуміння предмета. Це може призвести до недостатньої глибини розуміння і зниження здатності пов'язувати інформацію з різних дисциплін;

- зміни в комунікації. Поява соціальних мереж і платформ для онлайн-спілкування змінила спосіб спілкування людей один з одним. Спілкування стало більш асинхронним, коли люди надсилають повідомлення і відповідають на них у різний час. Це також призвело до появи нових форм спілкування, таких як емоді, які можуть передавати складні емоції в одному зображенні.

Загалом епоха інформаційних технологій трансформувала спосіб взаємодії людини з інформацією, створивши нові виклики та можливості для окремих людей і суспільства загалом. Оскільки ми продовжуємо розвивати наші відносини з технологіями, важливо знайти способи пом'якшити ці виклики і забезпечити, щоб наша взаємодія з інформаційною сферою залишалася продуктивною і корисною для суспільства.

Соціальні та психологічні наслідки використання інформаційних технологій та соціальних мереж для людини. Інформаційні технології та соціальні медіа мають значний соціальний та психологічний вплив на людей. До позитивних наслідків можна зарахувати розширення можливостей зв'язку, доступу до інформації та нових форм комунікації. Однак є також кілька негативних наслідків, які необхідно враховувати, зокрема:

- соціальна ізоляція. Зростання онлайн-спілкування призвело до зменшення взаємодії віч-на-віч, що може призвести до соціальної ізоляції та самотності. Це може бути особливо згубним для людей, які вже є соціально ізольованими, наприклад для тих, хто живе самотньо або має обмежене коло спілкування;

- кібербулінг. Платформи соціальних мереж створили нові можливості для знущань і переслідувань, які можуть мати значний вплив на психічне здоров'я людей. Кібербулінг може призвести до тривоги, депресії, а в деяких випадках навіть до самогубства;

- залежність. Інформаційні технології та соціальні мережі можуть викликати залежність, що призводить до зниження продуктивності та погіршення психічного і фізичного здоров'я. Постійні сповіщення та оновлення можуть створити відчуття компульсивної поведінки, що призводить до надмірного використання та погіршення інших аспектів життя;

- FOMO (Fear of Missing Out). Платформи соціальних мереж створюють відчуття необхідності постійно бути на зв'язку і бути в курсі того, що відбувається в житті інших людей. Це може призвести до відчуття тривоги і стресу, оскільки люди намагаються не відставати від постійного потоку інформації та оновлень;

- занепокоєння щодо конфіденційності. Розвиток соціальних мереж та інших онлайн-платформ створив нові проблеми, пов'язані з конфіденційністю та безпекою даних. Люди можуть відчувати себе незручно, ділячись особистою інформацією в інтернеті, що може призвести до зниження довіри і відчуття тривоги.

Рекомендації щодо правильного використання інформаційних технологій та соціальних мереж з метою забезпечення збалансованого та здорового життя людини.

Встановити обмеження на використання технологій. Дуже легко потрапити в патерн надмірного використання технологій, таких як соціальні мережі, інтернет, відео ігри тощо. Щоб запобігти цьому, встановіть обме-

ження на використання технологій, виділивши певний час дня або тижня для відключення від мережі. Ви також можете використовувати додатки або інструменти, які допоможуть вам контролювати та обмежувати використання технологій.

Надати перевагу спілкуванню віч-на-віч. Хоча технології можуть бути корисним інструментом для спілкування, важливо надавати пріоритет спілкуванню віч-на-віч. Докладайте зусиль, щоб проводити час з друзями та родиною особисто, і уникайте покладатися виключно на онлайн-спілкування.

Дотримуватися цифрової гігієни. Це означає бути уважним до своєї поведінки в Інтернеті та вживати заходів для захисту своєї приватності та безпеки в мережі. Це може включати регулярне оновлення паролів, уникнення обміну особистою інформацією в інтернеті та використання налаштувань конфіденційності на платформах соціальних мереж.

Шукати позитивну взаємодію в інтернеті. Незважаючи на те, що соціальні мережі мають багато негативних аспектів, вони також мають багато позитивних моментів, таких як можливість спілкуватися з однодумцями та отримувати доступ до цінної інформації. Шукайте позитивну взаємодію в інтернеті, підписуючись на акаунти, які вас надихають, приєднуючись до онлайн-спільнот, пов'язаних з вашими інтересами, і беручи участь у позитивних онлайн-розмовах.

Робити перерви в соціальних мережах. Соціальні мережі можуть бути джерелом стресу і тривоги для багатьох людей. Щоб забезпечити збалансоване і здорове життя, робіть перерви в соціальних мережах, коли ви відчуваєте себе перевантаженими або тривожними. Це допоможе вам перезавантажитися і зосередитися на інших аспектах вашого життя.

Слідування вищезгаданим рекомендаціям допоможе зробити використання інформаційні технології та соціальні мережі збалансованим і здоровим. Важливо пам'ятати, що технології мають бути інструментом для покращення життя, а не джерелом стресу чи тривоги. Треба бути уважними до своєї поведінки в інтернеті та надавати перевагу спілкуванню віч-на-віч. Баланс у використанні технологій принесе користь вашому загальному благополуччю.

Дискусія та висновки. Загалом вплив сучасних технологій на взаємодію між людиною та інформаційною сферою є глибоким і має як позитивні, так і негативні наслідки. Сучасні ІТ уможливили безпрецедентний доступ до інформації та об'єднали людей новими способами, але водночас створили значні виклики, такі як інформаційне перевантаження та поширення дезінформації. Оскільки ми продовжуємо розвивати наші відносини з технологіями, важливо знайти способи пом'якшити ці виклики і забезпечити, щоб наша взаємодія з інформаційною сферою залишалася продуктивною і корисною для людини і суспільства в цілому.

Також слід зазначити, що ІТ справили глибокий вплив на людську поведінку і мислення, трансформували спосіб, яким люди взаємодіють один з одним, працюють і отримують доступ до інформації. Надавши багато можливостей, вони також створили нові виклики, такі як втрата роботи, соціальна фрагментація та зміни в характері праці. Оскільки ІТ продовжують розвиватися, важливо знайти способи пом'якшити ці виклики і забезпечити позитивний вплив на окремих людей і суспільство в цілому.

Інформаційні технології та соціальні медіа мають значний соціальний та психологічний вплив на людей.

Хоча ці технології мають багато позитивних аспектів, існують і негативні наслідки, які необхідно враховувати.

Еволюція взаємодії людини з інформаційною сферою призводить до неоднозначних результатів. З одного боку, сучасні технології полегшують життя людей, надаючи доступ до інформації, освіти, розваг. З іншого боку, існує ризик зловживання інформаційними технологіями та порушення приватності, а також можливість потрапити під вплив фейкових новин та маніпуляцій.

Крім того, інформаційні технології впливають на соціальні зміни та культурний розвиток і сприяють глобалізації світу. Розвиток штучного інтелекту та автоматизація процесів – одна з останніх тенденцій в еволюції людської взаємодії та інформаційної сфери. Активно розробляються різноманітні чат-боти, які можуть замінити живих операторів у спілкуванні з клієнтами, а також автоматизовані системи управління виробництвом і транспортними засобами.

Підсумовуючи, можна сказати, що поняття інформації стало ключовим компонентом науки та повсякденного життя. Історія обміну інформацією сягає глибокої давнини, але лише в ХХ ст., з винаходом комп'ютерів та інтернету, відбулася справжня революція у взаємодії людини з інформаційною сферою. Сьогодні інформаційна сфера є ключовим складником розвитку людського суспільства, і її значення в майбутньому буде тільки зростати. Однак еволюція взаємодії людини з інформаційною сферою призводить до неоднозначних результатів, і важливо використовувати ці сучасні інформаційні технології відповідально та етично.

Список використаних джерел

Aristotle. *The Nicomachean Ethics*. Penguin Classics. London : Penguin Classics, 2004. 400 p.

Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv.

Philosophy, 1(8), 25-29.

UDC 101:140/17."7"

<https://doi.org/10.17721/2523-4064.2023/8-4/8>

Mykhailo Kalganov, PhD Student

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0001-9688-8064>

e-mail: m.kalganoff@gmail.com

THE INTERACTION OF HUMANS AND THE INFORMATION SPHERE IN THE DIGITAL AGE

The article presents the results of the research devoted to the study of the peculiarities of human interaction with the information sphere in the digital age. In particular, the impact of information technologies on human thinking and behavior, social communications and relationships is studied. Special attention is paid to digital platforms and social networks that change human reality, transforming the material context into virtuality. The positive and negative sides of using social networks are also considered, as well as the possible consequences of their use in the long term. In the process of research, the role of information technologies in the modern world and their influence on human behavior and thinking is revealed, the specifics of human interaction with information in the era of information technologies are analyzed, the social and psychological consequences of the use of information technologies and social networks for people are identified, recommendations are developed for the correct use of information technologies and social networks in order to ensure a balanced and healthy human life. It is argued that modern IT has enabled unprecedented access to information and brought people together in new ways, but at the same time created significant challenges such as information overload and the spread of misinformation. It is proven that the development of artificial intelligence and automation of processes is one of the latest trends in the evolution of human interaction with the information sphere, which may eventually lead to radical changes in production processes and the situation on the labor market. The issue of responsible and ethical handling of information technologies is raised due to the significance of their impact on cultural processes on a global scale. The author's argumentation is strengthened by the ideas and opinions of leading modern thinkers on this topic.

Keywords: Information, man, technologies, computers, Internet, interaction, artificial intelligence, automation.

Carr Nicholas. *The shallows: What the Internet is doing to our brains*. New York : W.W. Norton & Company, 2010. 304 p.

Castells Manuel. *The Rise of the Network Society*. Hoboken : Blackwell Publishers, 1996. 556 p.

Goldberg Michael. *The Attention Economy and the Net*. *Journal of Advertising Research*. 1996. № 36(5). P. 25–27.

Manin Bernard. *The Principles of Representative Government*. Cambridge : Cambridge University Press, 1997. 256 p.

Marx Karl. *The Eighteenth Brumaire of Louis Napoleon*. New York : International Publishers Co, 1994.

McLuhan Marshall. *Understanding Media: The Extensions of Man*. New York : Routledge, 1964. 318 p.

McLuhan Marshall. *The Gutenberg Galaxy: The Making of Typographic Man*. Toronto : University of Toronto Press, 1994. – 299 p.

Pariser Eli. *The Filter Bubble: What the Internet Is Hiding from You*. London : Penguin, 2011. 294 p.

Searle John. *Intentionality: An Essay in the Philosophy of Mind*. Cambridge : Cambridge University Press, 1983. P. 278.

References

Aristotle. (2004). *The Nicomachean Ethics*. Penguin Classics.

Carr, N. (2010). *The shallows: What the Internet is doing to our brains*. W.W. Norton & Company.

Castells, M. (1996). *The Rise of the Network Society*. Blackwell Publishers.

Goldberg, M. E. (1996). *The Attention Economy and the Net*. *Journal of Advertising Research*, 36(5), 25-27.

Manin, B. (1997). *The Principles of Representative Government*. Cambridge University Press.

Marx Karl. *The Eighteenth Brumaire of Louis Napoleon*. New York : International Publishers Co, 1994.

McLuhan, M. (1964). *Understanding Media: The Extensions of Man*. Routledge.

McLuhan, M. (1994). *The Gutenberg Galaxy: The Making of Typographic Man*. University of Toronto Press.

Pariser, E. (2011). *The Filter Bubble: What the Internet Is Hiding from You*. Penguin.

Searle, J. (1983). *Intentionality: An Essay in the Philosophy of Mind*. Cambridge University Press.

Отримано: 12.01.2023

Ухвалено до друку: 27.03.2023

Опубліковано: 29.03.2023